

Zasady postępowania Noble Finance S.A. na wypadek istotnej zmiany lub
wystąpienia sytuacji awaryjnej dotyczącej wskaźnika referencyjnego
wraz z informacją dodatkową.

Niniejszy dokument zwany dalej **zasadami**, stanowi zbiór zasad postępowania Noble Finance S.A. z/s we Wrocławiu (NF, Leasingodawca lub Finansujący) w przypadku istotnej zmiany lub wystąpienia **sytuacji awaryjnej** dotyczącej danego wskaźnika referencyjnego (**stopy bazowej**). Dokument zawiera też informacje dodatkową w zakresie wskaźników referencyjnych i ryzyk związanych ze stosowaniem tych wskaźników.

Bardzo prosimy o uważne zapoznanie się z treścią dokumentu !!!

DEFINICJE

Tabela 1.

L.P.	DEFINICJA	ZNACZENIE DEFINICJI
1.	administrator	oznacza podmiot sprawujący kontrolę nad opracowywaniem wskaźnika referencyjnego w rozumieniu rozporządzenia BMR
2.	bank finansujący	VeloBank S.A. z siedzibą: Rondo Ignacego Daszyńskiego 2 C 00-843 Warszawa lub każdy inny bank wskazany w treści Umowy jako bank finansujący
3.	EURIBOR	wskaźnik referencyjny stopy procentowej w rozumieniu BMR, którego administratorem jest European Money Markets Institute (EMMI) lub każdy jego następcą prawny
4.	dzień roboczy	oznacza dzień, który zgodnie z obowiązującymi przepisami w Polsce nie jest dniem ustawowo wolnym od pracy i nie jest sobotą
5.	dzień zamiany	oznacza: 1)w przypadku ogłoszenia braku zezwolenia , późniejszy z następujących dni: a) pierwszy dzień po upływie 15 dni roboczych od ogłoszenia braku zezwolenia, lub b) pierwszy dzień, w którym nie można zgodnie z prawem stosować stopy dotychczasowej w Umowie , 2) w przypadku ogłoszenia zaprzestania opracowywania wskaźnika , późniejszy z następujących dni: a) pierwszy dzień po upływie 15 dni roboczych od ogłoszenia zaprzestania opracowywania wskaźnika, lub b) pierwszy dzień, w którym stopa dotychczasowa nie została opublikowana w związku z ogłoszeniem zaprzestania opracowywania wskaźnika, lub

		3) w przypadku ogłoszenia utraty reprezentatywności , późniejszy z następujących dni: a) pierwszy dzień po upływie 15 dni roboczych od ogłoszenia utraty reprezentatywności, b) pierwszy dzień, w którym stopa dotychczasowa przestała być reprezentatywna zgodnie z ogłoszeniem utraty reprezentatywności
6.	grupa robocza	oznacza pracującą pod nadzorem lub z udziałem organu administracji publicznej lub wskazaną przez ten organ, grupę przygotowującą propozycję zastąpienia stopy dotychczasowej , w skład której będą wchodzić przedstawiciele co najmniej jednej z następujących instytucji: organu nadzoru nad administratorem , banku centralnego właściwego dla waluty stopy bazowej .
7.	istotna zmiana wskaźnika (lub istotna zmiana)	oznacza zdefiniowaną przez administratora istotną zmianę w stosowanej metodzie wyznaczania wskaźnika , o której każdorazowo powiadamia administrator zgodnie z art. 13 rozporządzenia BMR .
8.	korekta	oznacza wartość dodatnią, ujemną lub zerową, wzór lub metodę obliczenia lub metodę stosowania korekty, stosowaną w celu zmniejszenia lub wyeliminowania ekonomicznych skutków zastąpienia stopy dotychczasowej stopą alternatywną .
9.	podmiot wyznaczający	oznacza: - Komisję Europejską, lub - organ nadzoru nad administratorem , lub - administratora , lub - uprawniony organ administracji publicznej lub - inny podmiot uprawniony zgodnie z obowiązującymi przepisami do określenia, wyznaczenia lub rekomendowania stopy alternatywnej oraz korekty .
10.	rozporządzenie BMR	oznacza Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016 /1011 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych i zmieniające dyrektywy 2008/48/WE i 2014/17/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 596/2014, z późn. zmianami.
11.	stopa alternatywna	oznacza wskaźnik lub stopę referencyjną banku centralnego właściwego dla waluty stopy bazowej zastępujący stopę dotychczasową w sytuacji zdarzenia regulacyjnego .
12.	stopa bazowa	oznacza wskaźnik , ustalony przez strony w Umowie lub wskaźnik lub stopę referencyjną banku centralnego właściwego dla waluty stopy bazowej ustalone zgodnie z zasadami , poprzez odniesienie do którego określa się kwoty przypadające do zapłaty pomiędzy stronami , dla określonej waluty oraz okresu (tenoru) do której odnosi się oprocentowanie Umowy .

13.	stopa dotychczasowa	oznacza stopę bazową obowiązującą i stosowaną w Umowie przed wystąpieniem zdarzenia regulacyjnego .
14.	sytuacja awaryjna	oznacza jedną z następujących sytuacji: - organ nadzoru nad administratorem poda do publicznej wiadomości, że stopa bazowa nie zostanie zarejestrowana lub nie będzie wydana decyzja o jej ekwiwalentności lub administrator nie otrzymał, nie otrzyma, lub cofnięto mu lub zawieszono zezwolenie lub rejestrację dla opracowywania stopy bazowej (ogłoszenie braku zezwolenia) , - podmiot wyznaczający poda do publicznej wiadomości, że administrator przestał lub przestanie na stałe opracowywać stopę bazową , a do czasu tego zaprzestania nie zostanie wyznaczony następca dla administratora , który miałby w dalszym ciągu opracowywać lub publikować stopę bazową (ogłoszenie zaprzestania opracowywania wskaźnika) , - podmiot wyznaczający poda do publicznej wiadomości, że stopa bazowa przestała lub przestanie być reprezentatywna dla właściwego dla niej rynku bazowego lub rzeczywistości ekonomicznej, którą stopa bazowa miała mierzyć i że brak jest możliwości do przywrócenia takiej reprezentatywności (ogłoszenie utraty reprezentatywności), - stopa bazowa nie zostanie opublikowana z powodów niezwiązanych ze zdarzeniem regulacyjnym (czasowy brak publikacji wskaźnika) .
15.	Umowa	Indywidualna umowa pożyczki i/lub umowa leasingu, którą zawarł Państwo z Noble Finance S.A. z/s we Wrocławiu
16.	WIBOR	oznacza wskaźnik referencyjny stopy procentowej w rozumieniu BMR, którego administratorem jest GPW Benchmark S.A. lub każdy jego następca prawny.
17.	wskaźnik / wskaźnik referencyjny	oznacza wskaźnik referencyjny w rozumieniu rozporządzenia BMR .
18.	zdarzenie regulacyjne	oznacza ogłoszenie braku zezwolenia, ogłoszenie zaprzestania opracowywania wskaźnika, lub ogłoszenie utraty reprezentatywności .

Jakie działania podejmie NF w przypadku wystąpienia zdarzenia regulacyjnego?

1. W przypadku wystąpienia **zdarzenia regulacyjnego** NF stosować będzie **stopę alternatywną** oraz **korektę**, zgodnie z postanowieniami pkt 6-14 poniżej. Konsekwencją wystąpienia **zdarzenia regulacyjnego** i zastosowania **stopy alternatywnej** oraz **korekty** może być zmiana wysokości Państwa rat pożyczki/opłat leasingowych wymagalnych po **dniu zamiany**, które NF obliczy na zasadach opisanych w **Umowie**, ale w oparciu o **stopę alternatywną** oraz **korektę** (jeśli taka **korekta** zgodnie z **zasadami** została zastosowana).

2. Jeżeli Państwa **Umowa** przewiduje:

- a) zmianę oprocentowania uzależnioną od wartości **stopy bazowej**, oraz
- b) na potrzeby obliczenia zmiany oprocentowania wykorzystywana jest średnia arytmetyczna

z wartości **stopy bazowej** z okresu ustalonego w Państwa **Umowie**,

to jeżeli **dzień zamiany** przypada w trakcie tego okresu, wówczas na potrzeby obliczenia średniej arytmetycznej brana jest pod uwagę wartość **stopy dotychczasowej** w okresie poprzedzającym **dzień zamiany** oraz wartość **stopy alternatywnej** z uwzględnieniem **korekty** (jeśli taka **korekta** zgodnie z **zasadami** została zastosowana) w okresie od **dnia zamiany** (włącznie) do końca ustalonego okresu.

3. Bez względu na późniejsze ewentualne ustanie przyczyn zastąpienia **stopy dotychczasowej**, od **dnia zamiany** NF będzie stosował stopę **alternatywną** i **korektę** (jeśli taka **korekta** zgodnie z **zasadami** została zastosowana).

4. Po zastąpieniu **stopy dotychczasowej** stopą **alternatywną**, postanowienia Państwa **Umowy** oraz **zasad**, które dotyczą **stopy dotychczasowej** NF zastosuje odpowiednio do **stopy alternatywnej** z uwzględnieniem **korekty** (jeśli taka **korekta** zgodnie z **zasadami** została zastosowana).

5. Jeżeli **dniem zamiany** będzie dzień, o którym mowa w pkt 5 w tabeli 1 pkt 1a), 2a) oraz 3a), a w danym dniu przypadającym w okresie od dnia wystąpienia **zdarzenia regulacyjnego** do tego **dnia zamiany** stopa **dotychczasowa** nie będzie publikowana, NF zastosuje ostatnią dostępną wartość **stopy bazowej** sprzed dnia wystąpienia **zdarzenia regulacyjnego**.

Jaką stopę alternatywną stosuje NF?

6. W przypadku wystąpienia **zdarzenia regulacyjnego**, dla ustalenia wartości oprocentowania zgodnie z Państwa **umową** NF zastosuje **stopę alternatywną** oraz **korektę**, wyznaczoną przez **podmiot wyznaczający**, pod warunkiem, że wskazanie dotyczy takiego rodzaju klientów, do którego Państwo należycie, oraz takiego rodzaju stosunku umownego, któremu odpowiada Państwa **umowa**. Jeśli **podmiot wyznaczający** nie wskaże **korekty** (ani nie wskaże, że **korekta** nie ma być stosowana), NF zastosuje **korektę** ustaloną w sposób opisany w pkt 10-14.

7. Jeśli skorzystanie przez NF z rozwiązania opisanego w pkt 6 nie będzie możliwe (rozwiązanie to nie nastąpi), NF zastosuje **stopę alternatywną** oraz **korektę** rekomendowaną przez bank centralny właściwy dla waluty **stopy bazowej**, pod warunkiem, że wskazanie dotyczy takiego rodzaju klientów, do których Państwo należycie, oraz takiego rodzaju stosunku umownego, któremu odpowiada Państwa **umowa**. Jeśli bank centralny właściwy dla waluty **stopy bazowej** nie wskaże **korekty** (ani nie wskaże, że **korekta** nie ma być stosowana), NF zastosuje **korektę** ustaloną w sposób opisany w pkt 10-14.

8. Jeśli skorzystanie przez **NF** z rozwiązań opisanych w pkt 6 i 7 nie będzie możliwe (rozwiązania te nie nastąpią), NF zastosuje **stopę alternatywną** oraz **korektę** rekomendowaną przez **grupę roboczą**, pod warunkiem, że wskazanie dotyczy takiego rodzaju klientów, do których Państwo należycie, oraz takiego rodzaju stosunku umownego, któremu odpowiada Państwa **umowa**. Jeśli **grupa robocza** nie wskaże **korekty** (ani nie wskaże, że **korekta** nie ma być stosowana), NF zastosuje **korektę** w sposób opisany w pkt 10-14.

9. Jeśli skorzystanie przez **NF** z rozwiązań opisanych w pkt 6-8 nie będzie możliwe (rozwiązania te nie nastąpią), NF zastosuje jako **stopę alternatywną**, stopę referencyjną banku centralnego właściwego dla waluty **stopy bazowej**. NF zastosuje **korektę** wyznaczoną w sposób opisany w pkt 10-14.

Jak NF wyliczy korektę?

10. **NF** wyliczy **korektę** zgodnie z zasadami opisanymi poniżej w punktach 11-14.

11. W pierwszej kolejności NF wyznaczy dni, z których dane będą podstawą dla obliczenia **korekty**. Są to wszystkie dni, w których publikowana była zarówno **stopa dotychczasowa** jak i **stopa alternatywna**,

w okresie 182 dni przed dniem **zdarzenia regulacyjnego (dni referencyjne)**. Okres, z którego wyznaczane są **dni referencyjne**, może być krótszy niż 182 dni w sytuacji, w której **stopa dotychczasowa** lub **stopa alternatywna** były publikowane krócej niż 182 dni.

12. Po wyznaczeniu dni referencyjnych, NF obliczy różnicę pomiędzy **stopą dotychczasową**, a **stopą alternatywną** dla każdego z wyznaczonych **dni referencyjnych**.

13. Z różnic, o których mowa w pkt 12, NF obliczy średnią arytmetyczną, uzyskując w ten sposób wartość **korekty**.

14. Wartość **korekty NF** uwzględni poprzez odpowiednią modyfikację wartości **stopy alternatywnej**.

Jakie działania podejmie NF w przypadku czasowego braku publikacji wskaźnika?

15. W przypadku **czasowego braku publikacji wskaźnika**, o której mowa w pkt 14 tiret czwarty, NF zastosuje dla ustalenia wartości oprocentowania zgodnie z Państwa **Umową** przez cały okres **czasowego braku publikacji wskaźnika** ostatnią dostępną wartość **stopy bazowej** sprzed dnia **czasowego braku publikacji wskaźnika**. Jeżeli w trakcie trwania **czasowego braku publikacji wskaźnika** nastąpi **zdarzenie regulacyjne**, NF zastosuje rozwiązania przewidziane dla **zdarzenia regulacyjnego**.

Jakie działania podejmie NF w przypadku istotnej zmiany wskaźnika?

16. Zmiana metody obliczania **stawki bazowej** ogłoszona przez **administratora**, w tym **istotna zmiana**, nie stanowi **sytuacji awaryjnej** ani podstawy do zmiany Państwa **Umowy**. W tej sytuacji NF zastosuje **stopę dotychczasową** po **istotnej zmianie**, co oznacza, że jej wartość może się zmienić. W związku z wystąpieniem **istotnej zmiany**, NF zrealizuje względem Państwa obowiązki informacyjne na zasadach określonych w pkt 17-18 oraz 20.

O czym i w jaki sposób będziemy Państwa informować?

17. Jeżeli NF uzyska informację o rozpoczęciu procesu zmierzającego do wystąpienia **zdarzenie regulacyjnego lub istotnej zmiany** poinformuje Państwa o jego przebiegu.

18. W razie wystąpienia **istotnej zmiany** NF przekaze Państwu informacje o **tym zdarzeniu**.

19. W razie wystąpienia **zdarzenia regulacyjnego**, NF przekaze Państwu informację w zakresie:

- a) zastosowaniu procedury wskazanej w **zasadach**,
- b) zastosowanej **stopie alternatywnej** wraz z uzasadnieniem jej wyboru,
- c) zastosowanej **korekcie** oraz jej wartości,
- d) **dniu zamiany**.

20. Informacje, o których mowa w pkt 17-19, prześlemy Państwu:

- a) W wiadomości e-mail, jeżeli podaliście Państwo nam swój adres e-mail i wyraziliście zgodę na tą formę przekazywania informacji, albo
- b) listownie, na adres korespondencyjny – w pozostałych przypadkach.

21. Dodatkowo informacje, o których mowa w pkt 17-19 opublikujemy na naszej stronie internetowej.

Informacja o wskaźnikach referencyjnych, związanych z nimi ryzykach i rozporządzeniu BMR

Niniejsza część zawiera informacje dotyczące następujących zagadnień:

1. Co to jest Rozporządzenie BMR ?
2. Co to są wskaźniki referencyjne i do czego mają zastosowanie ?
3. Jakie ryzyka wiążą się ze stosowaniem wskaźników referencyjnych ?
4. Jakie wskaźniki referencyjne mogą być stosowane w umowach z klientami ?
5. Kto to jest administrator wskaźnika referencyjnego ?

Pojęcia stosowane poniżej zostały już ujęte w Tabeli nr 1 na początku tego dokumentu, definicje w zakresie nowych pojęć zostały dodatkowo oznaczone w poniższej treści.

Co to jest rozporządzenie BMR?

Rozporządzenie BMR – Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych i zmieniające dyrektywę 2008/48/WE i 2014/17/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 596/2014, z późn. zmianami.

Treść **rozporządzenia BMR** dostępna jest na stronie: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2016/1011/oj>

Rozporządzenie BMR ma sprawić, aby **wskaźniki referencyjne** były bardziej dokładne, wiarygodne, przejrzyste i rzetelne.

Na podstawie przepisów **rozporządzenia BMR** opracowywanie **wskaźników referencyjnych** stało się działalnością regulowaną, wymagającą zezwolenia właściwego organu nadzoru.

Rozporządzenie BMR określa:

- 1) zasady działania i obowiązki: **administratorów wskaźników referencyjnych**, podmiotów, które przekazują **administratorom** dane niezbędne do wyliczenia **wskaźników referencyjnych**, oraz podmiotów, które stosują **wskaźniki referencyjne**,
- 2) zasady prowadzenia **rejestrów administratorów i wskaźników referencyjnych** prowadzonych przez Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA),
- 3) nowy standard wyliczania i stosowania **wskaźników referencyjnych**.

NF i bank finansujący są podmiotami stosującym wskaźniki referencyjne.

Czym są wskaźniki referencyjne dotyczące stóp procentowych?

Wskaźnik/ wskaźnik referencyjny – wskaźnik referencyjny zdefiniowany w rozporządzeniu BMR.

Wskaźniki referencyjne pełnią istotną rolę na międzynarodowych rynkach finansowych. Na podstawie wskaźników referencyjnych banki, w tym bank finansujący mogą wyznaczać oprocentowanie kredytów, pożyczek, lokat, produktów strukturyzowanych, papierów dłużnych i innych instrumentów finansowych. Służą one do pomiaru określonej rzeczywistości gospodarczej, a w efekcie od ich wysokości uzależnione są roszczenia finansowe stron umów opartych na zmiennej stopie procentowej.

W przypadku kredytów i innych umów na finansowanie oprocentowanie należne kredytodawcy czy finansującemu jest zależne m.in. od zmiennego elementu jakim jest wskaźnik referencyjny a w określonych przypadkach również marży oraz marży, która najczęściej jest stała w całym okresie umowy kredytowej.

Wskaźnikami referencyjnymi są m.in.: **WIBOR, EURIBOR, LIBOR.**

Oznaczenia przy nazwie **wskaźnika** np. **1M, 3M, 6M, 12M** wskazują na termin, którego dotyczy **wskaźnik referencyjny** (tzn. tenor), czyli 1M – jeden miesiąc, 3M – trzy miesiące, 6M – sześć miesięcy, 12M – jeden rok.

Wartości **wskaźników referencyjnych** wyznaczane są w sposób niezależny od **banku finansującego i NF.**

Wskaźniki opracowują **administratorzy**, którzy w oparciu o przepisy **rozporządzenia BMR**, sprawują kontrolę nad opracowywaniem **wskaźnika**, w tym:

- a) określają i zarządzają mechanizmami (metodologią) wyznaczania **wskaźnika** zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa,
- b) gromadzą, analizują i przetwarzają dane o odpowiednio wysokiej jakości niezbędne do wyliczenia **wskaźnika**,
- c) wyznaczają i publikują **wskaźnik** (zgodnie z przyjętą przez siebie metodą i w oparciu o zebrane dane),
- d) dokonują przeglądu przyjętych mechanizmów (metodologii) pod kątem:
 - adekwatności tej metody do zmierzenia rynku bazowego,
 - dostosowania metody do zmieniającej się rzeczywistości ekonomicznej,
 - zgodności z przepisami prawa oraz
 - wymogami organów nadzoru.

Jakie ryzyka związane są ze stosowaniem w umowie kredytu / pożyczki wskaźników referencyjnych?

Wartość **wskaźników referencyjnych** zmienia się w trakcie trwania umowy. Oznacza to, że wysokość oprocentowania umowy opartego o **wskaźnik referencyjny** zmienia się w zależności od jego aktualnej wysokości. Zmiana wysokości **wskaźnika** może więc wpływać na oprocentowanie umowy, a w następstwie także na wysokość raty pożyczki/ opłat leasingowych. Zmiana może nastąpić zarówno na Państwa korzyść – gdy wartość **wskaźnika** zmaleje – powodując zmniejszenie kosztów kredytu, jak również na Państwa niekorzyść – gdy wartość **wskaźnika** wzrośnie – powodując zwiększenie kosztów udzielonego finansowania.

Konsekwencją stosowania **wskaźnika referencyjnego** jest również **ryzyko związane z możliwością jego istotnej zmiany** lub wystąpienia **sytuacji awaryjnej** z przyczyn regulacyjnych lub biznesowych.

W rezultacie zarówno zmiany w aktualnej wysokości **wskaźnika**, jak i zdarzenia **istotnej zmiany** albo **sytuacji awaryjnej** dotyczącej **wskaźnika** mogą wpływać na wysokość rat pożyczki/ opłat leasingowych, które mogą ulec zarówno obniżeniu jak i podwyższeniu. W konsekwencji może to wpłynąć na wartość wzajemnych świadczeń pomiędzy Państwem a NF wynikających z zawartej **Umowy**.

Ważne! Jeśli zawierasz umowę, która odnosi się do wskaźnika referencyjnego, pamiętaj, że jednocześnie akceptujesz ryzyko zmiany wartości wskaźnika referencyjnego wynikające ze zmian rynkowych oraz ze zmian metodologii opracowywania danego wskaźnika referencyjnego

Czym jest istotna zmiana wskaźnika?

Istotna zmiana wskaźnika – zdefiniowana przez administratora zmiana w stosowanej metodzie wyznaczania wskaźnika, o której administrator każdorazowo powiadamia, w zgodzie z art. 13 rozporządzenia BMR.

Administrator ma obowiązek tak dobierać metodę opracowywania wskaźnika referencyjnego, tak aby była ona zgodna z przepisami prawa (**rozporządzeniem BMR**), w tym, aby pomiar rynku bazowego był jak najbardziej dokładny, wiarygodny i rzetelny, a dane wykorzystane do dokonania takiego pomiaru były odpowiednio wysokiej jakości.

W związku z tym administrator ma także obowiązek dokonywać przeglądu przyjętej metody opracowywania wskaźnika referencyjnego pod kątem adekwatności tej metody do zmierzenia rynku bazowego, dostosowania metody do zmieniającej się rzeczywistości ekonomicznej, zgodności z przepisami prawa oraz wymogami organów nadzoru.

W rezultacie metodologia opracowywania wskaźnika referencyjnego może podlegać zmianom.

Skutkiem dokonania przez administratora zmiany w metodzie opracowywania wskaźnika referencyjnego może być zmiana jego wartości. Podwyższenie lub obniżenie wartości wskaźnika referencyjnego w wyniku dokonanej przez administratora zmiany w metodzie jego opracowywania może wpłynąć na wartość wzajemnych świadczeń pomiędzy Państwem a NF.

Ważne! Zmiana wskaźnika, polegająca na zmianie metody opracowywania wskaźnika referencyjnego lub zmianie jego definicji, w tym także istotna zmiana wskaźnika ogłoszona przez jego administratora nie stanowi istotnej modyfikacji umowy bądź instrumentu finansowego.

Czym jest sytuacja awaryjna dotycząca wskaźnika?

Przez **sytuację awaryjną** dotyczącą **wskaźnika referencyjnego** rozumiemy zarówno **zaprzestanie opracowywania wskaźnika referencyjnego**, o którym mowa w **rozporządzeniu BMR** (rozumiane jako sytuację, w której **podmiot wyznaczający** podaje do publicznej wiadomości, że **administrator** przestał lub przestanie na stałe opracowywać **stopę bazową**, a do czasu tego zaprzestania nie zostanie wyznaczony następcą dla **administratora**, który miałby w dalszym ciągu opracowywać lub publikować **stopę bazową**, dalej jako: **ogłoszenie zaprzestania opracowywania wskaźnika**), jak również wystąpienie jednego z następujących zdarzeń: (i) organ nadzoru nad **administratorem** podaje do publicznej wiadomości, że **stopa bazowa** nie zostanie zarejestrowana lub nie będzie wydana decyzja o jej ekwiwalentności lub **administrator** nie otrzymał, nie otrzyma, lub cofnięto mu lub zawieszono zezwolenie lub rejestrację dla opracowywania **stopy bazowej** (**ogłoszenie braku zezwolenia**), (ii) **podmiot wyznaczający** podaje do publicznej wiadomości, że **stopa bazowa** przestała lub przestanie być reprezentatywna dla właściwego dla niej rynku bazowego lub rzeczywistości ekonomicznej, którą **stopa bazowa** miała mierzyć i że brak jest możliwości do przywrócenia takiej reprezentatywności (**ogłoszenie utraty reprezentatywności**), (iii) stopa bazowa nie zostanie opublikowana z powodów niezwiązanych ze zdarzeniem regulacyjnym (**czasowy brak publikacji wskaźnika**).

Decyzja o **ogłoszeniu zaprzestaniu opracowywania wskaźnika**, może wynikać z powodów rynkowych, w szczególności gdy: dane wykorzystywane do opracowywania **wskaźnika** przestaną być reprezentatywne dla rynku lub realiów gospodarczych lub których pomiar jest celem **wskaźnika** lub też gdy **administrator** zakończył działalność polegającą na opracowywaniu danego **wskaźnika referencyjnego**, a w dacie wydania oświadczenia przez **administrатора** o **ogłoszeniu zaprzestania opracowywania wskaźnika** nie został wyznaczony następcą administratora, który będzie nadal obliczał lub publikował ten **wskaźnik** i organ nadzoru nie skorzystał z uprawnień wynikających art. 21 oraz art. 23 **rozporządzenia BMR**.

Dodatkowo metoda opracowywania wskaźnika referencyjnego zwyczajowo wskazuje, że istnieją okoliczności, w których w danym dniu **administrator** może nie być w stanie wyznaczyć wartości **wskaźnika referencyjnego** na przykład w sytuacji nieotrzymania przez administratora w danym dniu wystarczającej ilości danych niezbędnych do wyznaczenia w danym dniu wartości wskaźnika referencyjnego (**czasowy brak publikacji wskaźnika**).

Wskaźniki referencyjne mogą przestać być publikowane lub opracowywane w całości lub w odniesieniu do konkretnego tenoru np. 6M – 6 miesięczny lub konkretnej waluty np. frank szwajcarski (CHF).

Konsekwencją **czasowego braku publikacji wskaźnika** lub **ogłoszenia zaprzestania opracowywania wskaźnika** może być brak możliwości wykorzystania przez NF **wskaźnika** do ustalenia wartości wzajemnych świadczeń wynikających z zawartej pomiędzy NF a Państwem **Umowy**. W takiej sytuacji zastosowanie znajdują postanowienia **Umowy** łączącej Państwa z NF.

Działania administratora w związku z istotną zmianą lub ogłoszeniem zaprzestania opracowywania wskaźnika

Każda zmiana metodologii musi być poprzedzona publicznymi komunikatami w tym zakresie ze strony administratora wskaźnika referencyjnego oraz opublikowanym dokumentem konsultacyjnym, a cały taki proces jest objęty nadzorem właściwego organu nadzoru.

Zarówno **istotną zmianę wskaźnika**, jak i **ogłoszenie zaprzestania opracowywania wskaźnika** poprzedza proces konsultacji publicznych prowadzonych przez **administrатора**. Tryb istotnej zmiany **wskaźnika** oraz tryb zmierzający do **ogłoszenia zaprzestania opracowywania wskaźnika** określony jest w dokumentacji **wskaźnika**, która publikowana jest na stronie internetowej danego **administratora**.

Cały proces **istotnej zmiany wskaźnika** lub **ogłoszenia zaprzestania opracowywania wskaźnika** objęty jest nadzorem właściwego organu nadzoru.

Ważne! O działaniach administratora w odniesieniu do wskaźnika referencyjnego będziemy Państwa informować m.in. poprzez komunikaty na stronie internetowej <https://noble-finance.pl/>

Jakie wskaźniki referencyjne stosujemy w umowach z klientami oraz ich administratorzy ?

Informacje o wskaźniku WIBOR

WIBOR jest kluczowym **wskaźnikiem referencyjnym** stopy procentowej w rozumieniu **rozporządzenia BMR**, opracowywanym na dzień przekazania dokumentu informacyjnego przez **administrатора** – GPW Benchmark S.A.

WIBOR opracowywany jest według metody samodzielnie określonej **administratora** pod nadzorem Komisji Nadzoru Finansowego. Szczegóły dotyczące WIBOR, w tym opis metody jego opracowywania oraz procedury dotyczące przyjmowania i rozpatrywania skarg dotyczących procesu jego wyznaczenia GPW Benchmark S.A. opublikował na stronie internetowej pod adresem: www.gpwbenchmark.pl

W dniu 16 grudnia 2020 r. KNF wydała zezwolenie na prowadzenie przez GPW Benchmark S.A. działalności jako administrator wskaźników referencyjnych stóp procentowych, w tym kluczowych wskaźników referencyjnych (takim wskaźnikiem jest WIBOR). Wydanie przez KNF zezwolenia dla GPW Benchmark S.A. oznacza, że organ nadzoru finansowego uznał proces wyznaczenia wskaźników referencyjnych WIBID i WIBOR za zgodny z wymaganiami nałożonymi przez **rozporządzenie BMR**.

Na podstawie otrzymanego zezwolenia GPW Benchmark została uprawniona do opracowywania innych wskaźników stóp procentowych, których proces wyznaczenia będzie odbywać się zgodnie z wymogami **rozporządzenia BMR**.

Informacje o wskaźniku EURIBOR

EURIBOR jest kluczowym wskaźnikiem referencyjnym stopy procentowej w rozumieniu **rozporządzenia BMR**, opracowywanym na dzień przekazania niniejszego dokumentu przez the European Money Markets Institute (EMMI), na podstawie zezwolenia udzielonego przez Belgijski Urząd ds. Usług i Rynków Finansowych (Financial Services and Markets Authority) w dniu 2.07.2019 r.

EURIBOR opracowywany jest według metody samodzielnie określonej przez EMMI pod nadzorem Belgijskiego Urzędu ds. Usług i Rynków Finansowych. Szczegóły dotyczące EURIBOR, w tym opis kluczowych elementów metody opracowywania EURIBOR, oświadczenie o **wskaźniku referencyjnym** (dokument opublikowany przez administratora na podstawie art. 27 **rozporządzenia BMR**) oraz procedury dotyczące przyjmowania i rozpatrywania skarg dotyczących procesu wyznaczenia **wskaźnika referencyjnego** EURIBOR EMMI **administrator** opublikował na swojej stronie internetowej pod adresem: www.emmi-benchmarks.eu/euribor-org

Informacje o wskaźniku LIBOR

LIBOR jest **wskaźnikiem referencyjnym** stopy procentowej w rozumieniu **rozporządzenia BMR**, opracowywanym na dzień przekazania dokumentu informacyjnego przez ICE Benchmark Administration (IBA), które przejęło w 2014 roku rolę **administratora** LIBOR od BBA (British Bankers Association).

5 marca 2021 r. brytyjski organ nadzoru finansowego, Financial Conduct Authority (FCA), opublikował stanowisko, w którym ogłosił m.in., że wraz z dniem 31 grudnia 2021 r., zakończy się opracowywanie LIBOR CHF, dla wszystkich tenorów tego wskaźnika.

Informacje o ustawowym zamienniku dla LIBOR CHF – stopie składanej SARON

W związku z komunikatem FCA Komisja Europejska, na mocy uprawnień wynikających z rozporządzenia BMR, wydała rozporządzenie wykonawcze na mocy którego, od 1 stycznia 2022 roku, wskaźniki „SARON 1 month Compound Rate” (dalej: **1-miesięczna stopa składana SARON (SAR1MC)**) oraz „SARON 3 months Compound Rate” (dalej: **3-miesięczna stopa składana SARON (SAR3MC)**) zastąpi CHF LIBOR w umowach podlegających pod rozporządzenie. Dodatkowo Komisja Europejska wyznaczyła wartość tzw. korekty wyrównawczej, której celem jest zniwelowanie różnicy pomiędzy wartościami CHF LIBOR i 1-miesięczną stopą składaną SARON (SAR1MC) oraz 3-miesięczną stopą składaną SARON (SAR3MC) obserwowanymi historycznie (korekta wyrównawcza) Korekta wyrównawcza została wyznaczona jako historyczna mediana z różnic pomiędzy stawkami CHF LIBOR

i 1-miesięczną stopą składaną SARON (SAR1MC) oraz 3-miesięczną stopą składaną SARON (SAR3MC) z okresu 5 lat poprzedzających ogłoszenie końca publikacji wskaźnika CHF LIBOR przez FCA.

Poniższa tabela prezentuje zasady zamiany wskaźników oraz odpowiednio przypisane wartości korekty wyrównawczej w stosunku do CHF LIBOR:

Dotychczasowy wskaźnik referencyjny LIBOR CHF	Wskaźniki referencyjne SARON 1 month Compound Rate oraz SARON 3 months Compound Rate obowiązujące od 1.01.2022 zgodnie z treścią Rozporządzenia Wykonawczego	Wartość korekty wyrównawczej (spreadu korygującego)
LIBOR CHF 1M	1-miesięczna stopa składana SARON (SAR1MC) (ISIN CH0477123886)	-0,0571 punktu procentowego
LIBOR CHF 3M	3-miesięczna stopa składana SARON (SAR3MC) (ISIN CH0477123902)	0,0031 punktu procentowego
LIBOR CHF 6M	3-miesięczna stopa składana SARON (SAR3MC) (ISIN CH0477123902)	0,0741 punktu procentowego
LIBOR CHF 12M	3-miesięczna stopa składana SARON (SAR3MC) (ISIN CH0477123902)	0,2048 punktu procentowego

Rozporządzenie wykonawcze Komisji Europejskiej jest aktem prawa bezpośrednio obowiązującym we wszystkich krajach członkowskich. W związku z powyższym wskazany w nim ustawowy zamiennik oraz korekta wyrównawcza będą miały zastosowanie do wszystkich umów kredytów, których oprocentowanie oparte jest o stawkę CHF LIBOR i które nie zawierają innych postanowień regulujących kwestię zaprzestania publikacji wskaźnika CHF LIBOR. Jednocześnie w mocy pozostaną pozostałe zapisy umów dotyczące zasad aktualizacji oprocentowania.

Informacje o wskaźniku SARON oraz SARON Compound Rate

Grupa robocza przy Szwajcarskim Banku Narodowym zarekomendowała wskaźnik SARON jako wskaźnik alternatywny dla LIBOR CHF oraz jako wskaźnik wolny od ryzyka dla wszystkich produktów i kontraktów we franku szwajcarskim. SARON (Swiss Average Rate Overnight) jest wskaźnikiem referencyjnym stopy procentowej dla franka szwajcarskiego. SARON jest oparty o zabezpieczony rynek pieniężny oraz obliczany jako jednodniowa stopa referencyjna oparta na danych z rynku transakcji repo rozliczanych we franku szwajcarskim. Transakcje typu repo stały się kluczowym filarem rynków pieniężnych, a Szwajcarski Bank Narodowy wykorzystuje je jako środek realizacji swojej polityki pieniężnej. SARON jest oparty na transakcjach i kwotowaniach zawartych na tym rynku, gdyż stanowi on kluczową część branży finansowej i działalności banków centralnych. Rynek repo charakteryzuje się dużą płynnością, wysokim stopniem uregulowania i dużą rzetelnością.

Wskaźnik SARON Compound Rate (lub w tłumaczeniu na język polski: stopa składana SARON) powstaje w oparciu o dzienne wskaźniki SARON. Został on zaproponowany przez szwajcarską grupę roboczą ds. wskaźników rynkowych dla CHF (National Working Group on Swiss Franc Reference Rates) i zaakceptowany przez Szwajcarski Bank Narodowy jako wskaźnik alternatywny dla CHF LIBOR.

Dodatkowo Komisja Europejska przyjęła rozporządzenie wykonawcze na mocy którego, od 1 stycznia 2022 roku, wskaźnik SARON Compound Rate zastąpi CHF LIBOR we wszystkich rodzajach umów finansowych zawartych na terenie Unii Europejskiej. Wskaźnik SARON Compound Rate spełnia także wymagania narzucone przez rozporządzenie BMR. Transakcje typu repo stały się kluczowym filarem rynków pieniężnych, a Szwajcarski Bank Narodowy wykorzystuje je jako środek realizacji swojej polityki pieniężnej. Zarówno SARON jak i w konsekwencji SARON Compound Rate oparte są na transakcjach i kwotowaniach zawartych na tym rynku, gdyż stanowi on kluczową część branży finansowej i działalności banków centralnych. Rynek repo charakteryzuje się dużą płynnością, wysokim stopniem uregulowania i dużą rzetelnością.

SARON oraz SARON Compound Rate są opracowywane według metody samodzielnie określonej przez SIX Financial Information AG pod nadzorem szwedzkiego Finansinspektionen (FI) – SEFI. Szczegóły dotyczące SARON oraz SARON Compound Rate, w tym opis kluczowych elementów metody ich opracowywania, Oświadczenie o Wskaźniku Referencyjnym (dokument opublikowany przez administratora na podstawie art. 27 Rozporządzenia BMR) oraz procedury dotyczące przyjmowania i rozpatrywania skarg dotyczących procesu wyznaczania wskaźnika referencyjnego SIX opublikował na swojej stronie internetowej pod adresem: www.six-group.com

Informacje zawarte w niniejszej informacji są aktualne na dzień 01.02.2023 r. Spółka Noble Finance S.A. zastrzega sobie możliwość aktualizacji niniejszego dokumentu. Niniejszy dokument stanowi jedynie materiał o charakterze informacyjnym i nie może być podstawą jakichkolwiek roszczeń ze strony klientów Noble Finance S.A. i/lub osób trzecich.